

מכללת הרצוג-גוש עציון
ימי עיון בתנ"ך
קייץ תשע"א

יהודה – בין מכירת יוסף לפרשת תמר

1. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף ו עמוד ב:

רבי מאיר אומר: לא נאמר בוצע אלא כנגד יהודה, שנאמר 'ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו', וכל המברך את יהודה - הרי זה מנאץ, ועל זה נאמר: 'ובצע ברך נאץ ה'.

2. בראשית רבה (וילנא) פרשת וישב פרשה פה:

ר' יהודה בר סימון ורבי חנין בשם ר' יוחנן: כל מי שהוא מתחיל במצוה ואינו גומרה קובר את אשתו ואת בניו, ממי אתה למד? מיהודה, 'ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע' וגו', היה לו להוליכו על כתיפו אצל אביו, מה גרם לו? קבר אשתו ובניו.

3. מלכים ב פרק ד:

(טז) ויאמר למועד הזה פעת חיה אתי את חבקת בן ותאמר אל אדני איש האלהים אל תכזב בשפתך:

(כח) ותאמר השאלתי בן מאת אדני הלא אמרתני לא תשלה אתי:

4. רבינו בחיי בראשית פרק לח פסוק כה:

והיא שלחה אל חמיה לאמר. כלומר שיאמרו לו השלוחים בשמה: לאיש אשר אלה לו אנכי הרה. כי הם עצמם לא היו יודעים מה שבידה, ועשתה כן כדי שלא יתבייש. וכאשר ראתה שלא הודה בזה וחשבה אולי שכח הענין, אמרה לו היא בעצמה פנים בפנים: הכר נא למי החותמת וגו', ולכך הזכירתם בשמם, ועדיין היתה כוונתה שאם יודה בזה מוטב, ואם לאו תשרף ולא תלבין פניו.

5. בראשית רבה (וילנא) פרשת וישב פרשה פה:

והיא שלחה אל חמיה לאמר וגו', בקש לכפור אמרה ליה הכר נא את בוראך, שלך ושל בוראך הן, הכר נא למי החותמת, א"ר יוחנן אמר לו הקדוש ברוך הוא ליהודה אתה אמרת לאביך הכר נא חייך שתמר אומרת לך הכר נא.

6. בראשית רבה (וילנא) פרשת וישב פרשה פה:

אמר הקדוש ברוך הוא ליהודה אתה רמית באביך בגדי עזים חייך שתמר מרמה בך בגדי עזים.

7. תוספתא מסכת ברכות (ליברמן) פרק ד:

אמ' להם מפני מה זכה יהודה למלכות מפני שהודה בתמר.

תגובות, שאלות והערות יתקבלו בשמחה: abazak@herzog.ac.il